

Vehbi Şahin yazdı

**Şeytan'a
uyma!**

04

Tarık Toros yazdı

**Fuat Avni
Amerika'da!**

06

TR724

26 OCAK 2017 PERŞEMBE

GÜNLÜK E-GAZETE — SAYI: 88

WWW.TR724.COM — @TR724COM

Bin Ali servetini nasıl edinmişti?

Bin Ali rejiminin düştüğü 6 yılda, Tunus'ta hala en çok konuşulan konulardan birisi ailenin edindiği servet. Mevcut Tunus devleti, 6 yıldır süren çalışmalarına rağmen eski diktatörün 15 milyar Euro'luk servetinin önemli bir kısmına hala ulaşabilmiş değil. Bin Ali'nin ailesiyle birlikte nasıl Tunus ekonomisini esir aldığı ve zenginleştiğinin hikayesi ise Ortadoğu'daki bir çok otoriter lider için örnek olmaya devam ediyor...

Onur Türkmen'in haber dosyası 2 ve 3'te

© Fotoğraflar: AFP

Mehmet Yıldız yazdı

**Sandıktan
çıkılmayan iktidar**

10

Hasan Cücük'ün dosyası

**Şeffaflıkta
Kopenhag kriterleri**

12

ONUR TÜRKMEN

OnurTurkmen@Tr724.com

Tunus'un diktatörü Bin Ali servetini nasıl edinmişti?

Bugünlerde "Arap Baharı"nı başlatan Tunus devriminin 6. yıldönümü kutlanıyor. 10 milyon nüfuslu bu küçük ülkeyi 23 yıl boyunca demir yumrukla yöneten Zeynel Abidin Bin Ali'nin ülkeyi terk etmesi bütün Ortadoğu'yu saran ayaklanmayı başlattı.

Bin Ali rejiminin düştüğü 6 yılda, Tunus'ta hala en çok konuşulan konulardan birisi ailenin edindiği servet. Mevcut Tunus devleti, 6 yıldır süren çalışmalarına rağmen eski diktatörün 15 milyar Euro'luk servetinin önemli bir kısmına hala ulaşabilmiş değil. Bin Ali'nin ailesiyle birlikte nasıl Tunus ekonomisini esir aldığı ve zenginleştiğinin hikayesi ise Ortadoğu'daki bir çok otoriter lider için örnek olmaya devam ediyor.

ÖZELLEŞTİRMELERİ KENDİNE ÇEVİRDİ

Bin Ali klanının zenginleşmesinde hızlı özelleştirme hamlesi ve arsa değerlerinin yükselmesiyle birlikte patlayan inşaat sektörü başrol oynadı. 2000'lerin başında IMF baskısıyla Tunus kamu kurumlarını özelleştirmeye başladı. Ancak, devasa kamu kurumları özelleştirilirken Bin Ali ailesi ve yakınlarının kontrolüne geçti. Tunus'ta turizmin yükselmesiyle birlikte Bin Ali yönetimi arsa piyasasında tek söz sahibi oldu.

Tunus ekonomisinin tamamını geniş ailenin mensupları sektör sektör paylaşarak kontrol

ediyordu. Aile arasında sektörler paylaşılmıştı.

Bin Ali'nin eşi Leyla Trabelsi eğitim sektöründen sorumluydu. Leyla Trabelsi'nin eğitim vakfı devletten ücretsiz olarak arsa ve binaları alıyor, yine devletin imkanlarıyla altyapı, toplu ulaşım çalışmalarını yaptırıp özel okul olarak işletiyordu.

Bin Ali'nin en küçük kızıyla evli olan Marouane Mabrouk ise finans sektöründen sorumluydu. Tunus'ta yatırım yapan Fransız telekomünikasyon şirketleri ve bankaların neredeyse tamamına ortak olan Mabrouk yabancı yatırımcılarla ailenin ilişkilerini idare ediyordu.

TUNUS'UN GELİRİNİN YÜZDE 21'İ BİN ALİ AİLESİNE

Dünya Bankası'nın 2010 tarihli bir raporuna göre, Tunus özel sektöründeki yıllık kâr oranının yüzde 21'i Bin Ali ailesinin kasasına giriyordu. 15 Milyar Euro'luk kişisel servet edinmişti. 10 milyonluk nüfusu olan ve hiçbir yer altı zenginliği bulunmayan mütevazı Tunus ekonomisi

Bin Ali'nin ailesiyle birlikte nasıl Tunus ekonomisini esir aldığı ve zenginleştiğinin hikayesi ise Ortadoğu'daki bir çok otoriter lider için örnek olmaya devam ediyor.

için olağanüstü bir rakamdı.

2002'de iktidarını tamamen sağlama aldıktan sonra saray inşa etmeye başladı. 11 bin metrekarelik alana yaptırdığı 332 odalı sarayı 500 milyon dolara mal olmuştu. Bin Ali ve karısı Leyla Trabelsi'nin ailesinden 112 kişinin yaşadığı sarayda hiçbir masraftan kaçınılmamıştı. Leyla Trabelsi'nin odası altın kaplanmıştı. Bin Ali'nin o dönem 7 yaşındaki oğlu Muhammed'in yatağı altından yapılmış, oyun odası gümüş kaplamayla yapılmış devasa bir salondur.

Bin Ali rejiminin sembolü olan bu saray 6 yıldır kullanılmıyor.

KARTACA BAHÇELERİNİ SİT ALANI OLMAKTAN ÇIKARDI

Rejimin en güçlü isimlerinden birisi de Belhasen Trabelsi idi. Şirketlere bankalara ve medya kurumlarına doğrudan tehdit yöntemiyle yüzde 50 ortak oluyordu. Bin Ali'nin eşi Leyla Trabelsi'nin kardeşi olan Belhasen, bir havayolu şirketi, otomobil fabrikaları, oteller zinciri ve medya kurumlarından oluşan dev bir holdingin patronuydu. Aynı zamanda Tunus Merkez Bankası'nın yönetim kurulunda yer alıyordu.

Belhasen Trabelsi yazlık evi için birinci dereceden arkeolojik alan olan Kartaca bahçelerini SİT alanı olmaktan çıkarmıştı. Belhasen, kendisini öldürmek isteyen askerlerin elinden özel teknesine binerek kaçtı. O günden bu yana Kanada'nın Montreal şehrine yerleşen Belhasen lüks hayatına gözlerden uzak devam ediyor.

Tunus'un resmi iade talebi bulunsa da, Belhasen'in siyasi ilticaya başvurmuştu. Bu talebiyle ilgili davada sonuç Tunus lehine çıktı. Ancak, Trabelsi, geçen ay ilk kez medya karşısına çıkarak Tunus'a geri gönderilmesi halinde can güvenliğinin tehlikede olacağını söyledi.

DAMADI MEDYAYI YÖNETTİ

Bin Ali'nin gözde damadı Sakher El Materi ise medya sektöründe öne çıkmıştı. Bin Ali ailesine katıldıktan sonra iş dünyasında hızla yükselen El Materi, Assabah ve Zitouna medya gruplarını satın almıştı. Ailenin en çok öne çıkan isimlerinden biri olan damat El Materi, bütün medya sektörünü ele geçirmiş ve iktidarın emrine sokmuştu.

Her medya kurumunda Materi'ye bağlı bir yönetici bulunur ve Bin Ali aleyhinde haber yayınlanmasını engellerdi. Hakkında 20 yıl hapis kararı olan Materi servetinin büyük kısmını kurtardı ve bugün Seychelles adasında büyük bir villada ailesiyle yaşıyor.

DEVİRİMDEN SONRA MALVARLIĞI KAÇIRILDI

Bin Ali'nin ülkeyi terk etmesinin ardından Tunus yargısı özel bir heyet kurarak ailenin mülk ve hesaplarına el koymaya başladı. Devrim olduktan sonra Bin Ali'nin sarayından nakit 20 milyon dolar çıkmıştı. Ancak, bu rakam Bin Ali'nin servetinin 'sıfırlanamayan' kısmıydı. Zira, aile servetinin büyük bir çoğunluğunu devrim esnasında yurtdışına kaçırdı. Leyla Bin Ali'nin Tunus'tan kaçarken 1,5 ton altın kaçırdığı biliniyor.

Yine de, servetin büyük kısmı sayısız offshore hesaplara dağıtıldı ve hiçbir zaman Tunus yargısı paranın bu büyük kısmına ulaşamadı. Tunus devriminden 6 yıl sonra bile Bin Ali klanının hala çok rahat koşullarda yaşadığı ve servetinin ancak yüzde 10'unun Tunus halkına geri döndüğü tahmin ediliyor.

Devrim olduktan sonra Bin Ali'nin sarayından nakit 20 milyon dolar çıkmıştı. Ancak, bu rakam Bin Ali'nin servetinin 'sıfırlanamayan' kısmıydı. Leyla Bin Ali'nin Tunus'tan kaçarken 1,5 ton altın kaçırdığı biliniyor.

VEHBI ŞAHİN

VehbiSahin@Tr724.com

ŐEYATAN'A UYMA!

Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un skandal açıklamasını duydunuz değil mi?

Suikastların ve canlı bomba eylemlerinin devam edebileceğini belirtiyor. "Allah'ın izniyle referandumda büyük oranda 'evet' çıktıktan sonra da bu terör örgütler, hiçbir Şekilde sesi soluğu çıkmayacak noktaya gelirler" diyor.

Korkunç bir itiraf...

Halk oylamasından 'evet' çıkmaması için terör örgütlerinin harekete geçebileceğini savunuyor. Yani... Meclis'te başkanlık sistemine geçmek için Ocak ayı boyunca yapılan anayasa değişikliği görüŐmeleri sırasında "sessiz" kalan terör örgütlerinin bundan sonra saldırı düzenleyebileceğini dile getiriyor.

Ne talihsiz bir beyanat...

'TERÖRE DESTEK İTİRAFİ'

Meselenin ne kadar ciddi olduğunu CHP lideri Kılıçdaroğlu, hemen açıklama yaparak gösterdi.

Kurtulmuş'un sözlerini teröre desteğin itirafı olarak nitelendirdi. "Eğer gerçekten olay böyleyse bugünkü terörün kaynağı bu hükümettir. Bunu da hükümet sözcüsü açıkça itiraf etmiŐtir. Çok zgnm. Böyle bir lafı asla duymak istemezdim" dedi.

Numan Kurtulmuş, Kılıçdaroğlu'nun eleŐtirilerine sosyal medya üzerinden cevap verdi. CHP liderinin "siyasi suiistimal" yaptığını ne sürdü.

Başbakan Yardımcısı bir siyasi suiistimalden bahsediyor. Ama kendisinin 1 Kasım 2015 tarihinde yapılan seçimlerden sadece 6 gün önce verdiği [Şu sözü](#) hatırlamıyor.

Ne demiŐti Kurtulmuş?

-Tek başına iktidar olursak terörü toprağa gömeceğiz... Ona göre terör saldırılarının arkasında Türkiye'yi güçlü görmek istemeyenlerin parmağı var.

TERÖRLE TERBİYE ETMEK

Aslında yeni bir Şey söylemiyor bu açıdan bakıldığında...

Seçim kazanmak için her yolu mubah görmenin verdiği rahatlıkla böyle konuŐabiliyor Kurtulmuş ve AKP'nin lider kadroları... Hedefe götüren her yol meŐru onlara göre...

Hatırlayın 7 Haziran 2015'te kaybettikleri iktidarı tekrar kazanmak için Erdoğan ve AKP'nin birinci önceliği neydi?

-Mecliste çoğunluğu yeniden elde etmek...

Őimdiki hedef ne peki?

-MHP'nin desteğiyle Meclis'ten geçirdikleri anayasa deęiŐiklięini referandum-

da halka kabul ettirmek ve Erdoğan'ı başkan yapmak.

Formül gayet basit. Halkı terör tehdidiyle korkut ve AKP'ye destek vermesini sağla...

Bu formülün baŐarıya ulaŐtıęını 1 Kasım seçimlerinde gördüler nk... Şimdi yine aynı sopayı gösteriyorlar.

400 VEKİLİ VERİN RAHAT EDİN

HDP eŐbaŐkanı Selahattin DemirtaŐ, "Seni başkan yaptırmayacağız" dedikten sonra ne yaptı AKP ve Erdoğan...

"400 vekili verin rahat edin" dedi. Bırakın 400 vekili Meclis'te iktidarı kaybetti.

HDP ile yürütülen barıŐ görüŐmeleri bir anda bitirildi. Niye?

Seçim kazanmak için her yolu mubah görmenin verdiği rahatlıkla böyle konuŐabiliyor Kurtulmuş ve AKP'nin lider kadroları... Hedefe götüren her yol meŐru onlara göre...

Kürtlerin oyu ile Erdoğan başkan olamadı çünkü... Şimdi MHP ve Türklerin desteğiyle bu amacına ulaşmak istiyor. Tek derdi bu...

Dönemin Sağlık Bakanı Müezzinoğlu halka fırça atarak meseleyi gayet güzel özetlemişti.

-10 Ağustos'ta Cumhurbaşkanı yerine Başkan'ı seçmiş olsaydık Türkiye bugün bu kaosu yaşamayacaktı.

Hangi kaos? Müezzinoğlu'na göre kaos... Terör diyemiyor çünkü...

500'ÜN ÜZERİNDE CAN TOPRAĞA DÜŞTÜ

Bakın 7 Haziran 2015 seçimlerinden bu yana ne oldu?

Diyarbakır'da, seçimden iki gün önce HDP mitingine saldırı düzenlendi. Beş kişi hayatını kaybetti. O tarihten bugüne 20 ayın 15'inde, can kaybının yaşandığı en az bir bombalı saldırı meydana geldi Türkiye'de...

500'ün üzerinde insan öldü, 2 binden fazla kişi de yaralandı.

Hâlâ aynı nakaratı tekrarlıyor AKP kurmayları ve Başbakan Yardımcısı Kurtulmuş...

Neymiş? Türkiye başkanlık sistemine geçerse terör belasından kurtulacakmış.

Numan Bey şu soruların cevabını versin önce...

Tek başına iktidar olunca terörü toprağa gömeceğinizi söylemişsiniz. Tek başına iktidar oldunuz ve siz de kabinede Başbakan Yardımcısı olarak görev aldınız.

Bu dönemde yüzlerce insanımızı kaybettiğimiz terör eylemlerini neden önlemediniz?

Sorumlu olarak siz ya da kabineden hiç olmazsa İçişleri Bakanı niye istifa etmedi?

ÜNLÜLERLE EVET KAMPANYASI

15 yıldır ülkeyi tek başına yönetip de tek bir sorumluluğu üzerine almama başarısı Erdoğan ve AKP kadrolarına ait.

Utanma duyguları olmadığı için şimdi de Erdoğan'ı başkan yapmak amacıyla ünlü fut-

bolcuları ve sanatçıları sahaya sürüyorlar.

'Şeytan' lakaplı eski futbolcu Rıdvan Dilmen sosyal medyada referandum için 'evet' kampanyası başlattı. Futbolcular Arda Turan ve Burak Yılmaz ile şarkıcı Murat Boz destek verdi. Olabilir...

Batılı ülkelerde de sanatçılar ve ünlü kişiler siyasi tercihlerini kamuoyuna açıklayabiliyor.

Yadırganacak bir durum değil aslında... Ama hukukun işlediği normal demokrasilerde...

Türkiye'de ise Erdoğan'ı ve AKP'yi eleştirenler soluğu hapiste alıyor çünkü...

Rıdvan Dilmen'i de ayıplamıyorum zaten. Eleştirdiğim nokta siyasi rekabet zemininin iktidar partisi tarafından ortadan kaldırılması ve muhaliflerin acımasızca tasfiye edilmesi.

Sosyal medyada kampanya ters tepti. Destek veren futbolcular ve sanatçılar büyük eleştiri aldı.

Bana göre en güzel yorum

Ekşi Sözlük'te yapıldı.

-Şeytan'a uyma!

VEFA BEKLEME

Ben de buradan Numan beye bir çağrı yapmak istiyorum.

"Harun gibi geldiler Karun gibi oldular" diye eleştirdikten sonra aralarına katıldığın AKP kadroları içindesin ve yerinden memnun görünüyorsun.

Yarın devran değiştiğinde kendini aklamak için "Vakti zamanında şeytana uydum, yanlış yaptım" diye mazeret beyan ettiğinde çok geç olabilir.

Bugün verdiğin "büyük" çabalara da kimse vefa göstermeyebilir.

O zaman sana destek çıkacak Rıdvan Dilmen de olmayabilir. Hatta şeytan bana uymasaydı bile diyebilir.

Benden hatırlatması...

Rıdvan Dilmen'i de ayıplamıyorum zaten. Eleştirdiğim nokta siyasi rekabet zemininin iktidar partisi tarafından ortadan kaldırılması ve muhaliflerin acımasızca tasfiye edilmesi.

TARIK TOROS | TarikToros@Tr724.com | @TarikToros

FUAT AVNİ AMERİKA'DA!

Türkiye, dünyaya kepenklerini indirdi. Ege-menler, içeride başka dışarıda başka konuşuyor. Halk, dünyadan ülkenin nasıl göründüğünü bilmediği gibi, aksine “**Batı'nın uykularını kaçırdığımız**” yalanıyla uyutuluyor. Ama şunu vermiyorlar mesela, **Türkiye yolsuzluk algı endeksinde 9 basamak daha düşmüş. 2016 yılında, son beş yılın en düşük puanını almış.** Gayet normal çünkü, yolsuzluk iddiaları püskürtüldüğü gibi, kimse artık yolsuzluk/hırsızlık lafı edemiyor.

Listeyi yayımlayan Uluslararası Şeffaflık Örgütü raporunda aynen şu ifade var: “**Türkiye ve Macaristan gibi otokratik liderlerin olduğu ülkelerde puanın düştüğü görülüyor. Popülist hükümetin yönetimden gittiği Arjantin’de ise skor yükseliyor.**” Rapora göre, en iyi performansı gösteren ülke Danimarka. Onu Yeni Zelanda, Finlandiya, İsveç, İsviçre ve Norveç takip ediyor. Türkiye 75. sırayı Bulgaristan, Kuveyt ve Tunus ile paylaşıyor. Kuzey Kore, Güney Sudan ve Somali ise listenin dibinde.

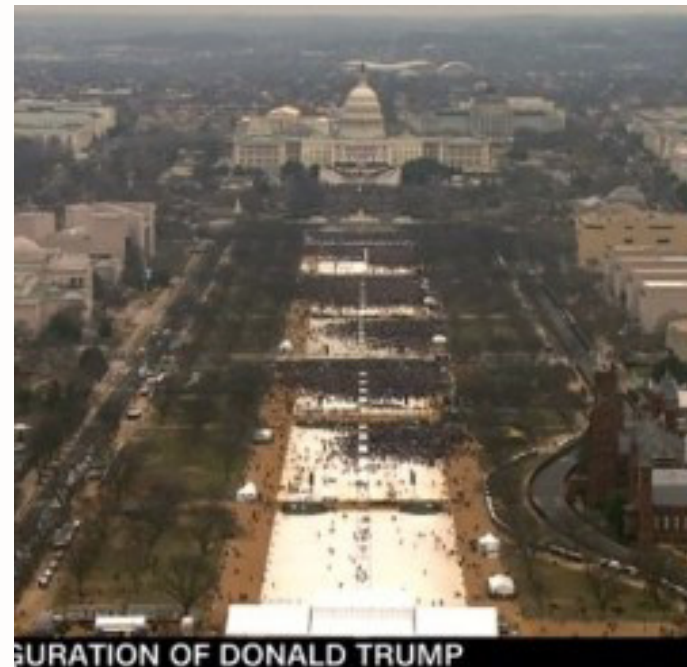
ŞEFFAFLIĞIN EN TEMEL KOŞULU

Gazeteci olduğum için söylemiyorum. Tüm bu algıların tersine çevrilmesinin yegâne çaresi ÖZGÜR BASIN. Bu olursa kimse ülkeyi keyfine göre yönetemez. Hür medya, şeffaflığın temel koşullarından biri. Detay-

lı bakalım: Son bir haftadır, “ABD’de iyi ki özgür basın var” dedirten gelişmeler oluyor. Başkan Trump müthiş hazırlıklı gelmiş, takır takır imzalar atıyor, Obama icraatlarını rafa kaldırıyor, daha önce veto edilenleri ise devreye sokuyor. Fakat **yemin gününden beri tartışılan asıl konu, törene kaç kişinin katıldığı.** Trump’ın basın sözcüsü, “**şimdiye kadarki en büyük kalabalık**” diyerek büyük bir yalana imza attı.

Tereddütsüz “yalan” dedim çünkü, Reuters iki fotoğrafı yan yana koyup Obama’nın yemin töreninde Trump’ın iki katı insan topladığını gözlemlere soktu. Trump ısrarla “1,5 milyon kişi vardı” diyor, gözlemciler taş çatlasa bunun üçte birine ihtimal veriyor. ABD’li anchor’lar yayına bağladıkları başkan danışmanlarını adeta sorguluyor, söylediklerinin gerçekliği olmadığını yüzlerine vuruyor. Trump hiç durur mu, basını “**yeryüzündeki en sahtekâr insanlar**” diye suçluyor.

ÖZGÜR BASIN olursa kimse ülkeyi keyfine göre yönetemez. Hür medya, şeffaflığın temel koşullarından biri.

SARAY'DAN NAKLEN YAYIN

O arada Beyaz Saray'dan sağlam dedikodular sızıyor:

-Trump ile en yakın danışmanları **birbirine düştü**.

-Tartışmalar Başkan'ın ekibi içinde **derin bölünmelere yol açtı**.

-Trump, Cumartesi günü kilise ayininden Beyaz Saray'a dönünce karşılaştığı olumsuz manzaradan **aşırı biçimde öfkelen**di.

-Madonna'nın "**Neredeyse Beyaz Saray'ı bombalamak istedim**" ifadesi, Trump'ı **çıldırttı**.

-Danışmanları, "**Basit bir tweet'le karşılık verelim, izleyeceğimiz politikalara yoğunlaşalım**" dediyse de Trump sert açıklama yapılmasını istedi.

-Bunun üzerine **Başkan'la aynı "karanlık" dünya görüşünü paylaşan** Basın Sözcüsü Sean Spicer'ın telkinleri etkili oldu ve "ben yaparım" dedi.

-Medya, Spicer'ın sert açıklamasının "**kanıtlanabilir yanlışlarla**" dolu olduğunu yazınca Trump daha da sinirlendi.

-Sözcüsünün performansını beğen-

meyen **Trump, özellikle Spicer'ın önündeki kâğıdı okurken sık sık ara vermesine çok kızdı**.

-Dayanamadı, pazar sabahı Twitter'ın başına oturup "**Ünlüler davaya kötü zarar veriyorlar**" diye yazdı.

-Spicer işittiği azardan sonra çıktığı basın toplantısında bu defa daha sakin ve konulara hâkimdi. Aynen şöyle dedi, "**Başkan'ın sahip olduğu muazzam desteğin altını oymak için sürekli bir ortam yaratılıyor.**"

-Bu defa geçer not aldı. Performansı Trump tarafından takdir edildi ve başkanın sözcüsü hakkındaki endişeleri en azından şimdilik giderdi.

-Esasen Spicer, Beyaz Saray Direktörü Reince Priebus, baş strateji uzmanı Stephen K. Bannon ve danışman Kellyanne Conway ile damat Jared Kushner kadar Başkan'a yakın değil.

-**Trump da Spicer'ı Cumhuriyetçi Parti'nin adamı olarak gördüğü için pek güvenmiyor**. Yerine kadın sözcü atamak istiyor, ancak Priebus'un ısrarı ile orada tutuyor.

NASIL, TANIDIK GELDİ Mİ?

Bizdeki Fuat Avni tweet'lerini hatırlatan kulisler değil mi? Lakin yukarıda çıkardığım notları, tümüyle ABD basınından derledim (ağırlıklı olarak New York Times ve Washington Post). Batı'da basın olduğu için, Twitter öyle zannettiğiniz kadar yaygın değil. Çünkü, gazeteler yazıyor, TV'ler tartışıyor, insanlar Twitter'a ihtiyaç duymuyor. Özgür tartışma ortamı olduğu sürece de öyle devam edecek.

Sahi, Türkiye neden Fuat Avni'nin peşine düştü ve neden iktidar cephesinin muazzam öfkesine muhatap? Yazdıkları doğru olduğu, çok kızdırdığı için mi... Yoksa, zirva dedikodular yaydığı için mi? Fuat Avni'nin kimliğinden daha mühim olan şey ne biliyor musunuz: Konuşma ve yazma hürriyeti. Bu olmadığı sürece daha çok Fuat Avni'miz olur, olacaktır.

MEHMET DİNÇ

Strazburg'dan bildiriyor

Eski AİHM yargıçları

OHAL Komisyonu sadece makyaj

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM), Türkiye'nin sorunlarına kulak tıkayıp, Türkiye halkını anti-demokratik gelişmelerle baş başa bırakırken Avrupa Konseyinde eski AİHM yargıçlarının da katıldığı bir toplantı düzenlendi. Eski AİHM başkanı Jean Paul Costa ve AİHM eski Türkiye yargıcı Rıza Türmen'in de katıldığı toplantıda yeni anayasa, referandum ve OHAL değerlendirildi.

AİHM'de 20 yıl Türkiye yargıcı olarak görev yapan Rıza Türmen, ülkenin demir yumrukla yönetildiğini söyledi. 15 Temmuz'dan sonra OHAL ve KHK'larla artık denetlenemez hale gelen Cumhurbaşkanı'nın yeni anayasa değişikliğiyle tüm güçleri elinde toplayan 'tek adam' olacağını ifade etti. Yeni anayasa ile OHAL sürekli hale gelirken, demokrasinin en temel ilkesi güçler ayrılığı ortadan kalkacak.

OHAL dönemlerini bıçak sırtı olarak nitelendiren Türmen, insan hakları ihlalleri kolayca yapılırken, diktatörlük için ara bölgeye dönüşeceğini söyledi. OHAL'in yanlış değerlendirildiğini söyleyen Türmen, uluslararası hukuk normları ve Türk Anayasası'nın 15. maddesinde OHAL'in çerçevesinin çizildiğini belirtti.

KHK'LARIN MEŞRUIYETİ SORGULANIR

Türmen, Avrupalı Parlamenterlere hitap ederken şunları söyledi:

“2 bin kurum kapandı, özel okullar, hastaneler, dernekler, gazete-televizyonlar, vakıflar ortadan kaldırıldı. Mal varlıkları kalıcı olarak devletin üzerine geçirildi. 130 bin kamu çalışanı mahkeme kararı olmadan işten atıldı, mal varlıklarına el konuldu ve eski görevlerine dönmesi imkânsız hale getirildi. Doğu ve

Güneydoğu'da seçilmiş belediye başkanlarının yerine kayyım atandı, bu sebeple KHK'ların meşruiyeti sorgulanabilir.”

Ayrıca OHAL kararları alınırken Meclis'e getirilmesi gerektiğini söyleyen Türmen şu anda Meclis'te tartışılmadan kararların alındığını söyledi. Bu, anayasa maddesinin ihlali anlamına geliyor. Şu ana kadar çıkarılan 19 KHK'nın sadece 5 tanesi Meclis tarafından onaylandı.

YENİ KOMİSYON BAĞIMSIZ DEĞİL

Kurulan OHAL komisyonu hükümet tarafından reform olarak nitelendirildi, aynı şekilde Avrupa Konseyi genel sekreteri Thorbjorn Jagland da hukuksuzlukları çözecek bir yapı olarak lanse etti. Fakat AİHM eski başkanı Jean Paul Costa ve AİHM eski Türkiye yargıcı Rıza Türmen, kurulan komisyonun etkili bir çözüm yolu olmadığını ileri sürdüler.

Türmen özellikle komisyona atanan 7 üyenin hükümet tarafından seçilmesinin bağımsızlığına gölge düşürdüğü kanaatinde. Sınırlı sayıdaki mahkeme ve üye ile yüzbinlerce dosyanın etkili şekilde inceleceğine ihtimal vermiyorlar. Artık avukatla görüşme hakkının olması, göz altı süresinin 7 gün artı 7 güne düşürülmesini iyi gelişime fakat AİHS sözleşmesi gereği en geç 4. günün sonunda sanık hakim karşısına çıkarılması gerekli. Bu sebeple yargıçlar hala normlara uygun olmadığı görüşündeler.

YENİ KOMİSYON SADECE BİR MAKYAJ

Komisyonun görevi 2 yıl, artı bir yıl uzatılabilir. Mağdurların 60 gün içinde başvurma hakkı var, komisyonun incelemesi için de 60 gün hak tanınmış fakat bağlayıcılığı yok. Dosyayı tamamlamadığını söyleyerek 2 yıl uzatabilir. Ardından

tekrar mahkeme yolu açılabilir ve oradan çıkacak karara göre AİHM'e başvuru yapılabilir. Komisyon bu işleyiş modeliyle sorunları etkili ve hızlı bir şekilde çözmek yerine AİHM ve hükümete zaman kazandırmış olacak. Konsey de, AİHM'in yüz binlerce dosya yükünün altından kalkamayacağını bildiği için bu projeye sıcak bakmak durumunda.

AKPM'de konuşan izleme komitesi üyesi Danimarkalı parlamenter Nikolaj Villumsen de yeni komisyon hakkındaki endişelerini dile getirmişti. Villumsen **"Türkiye konusunda ilerleme görünmüyorum, hükümetin atayacağı komisyon üyelerinden nasıl bir sonuç beklenir ki, sadece makyaj yapılıyor, değişen bir şey yok"** endişelerini dile getirdi.

OHAL'DE REFERANDUM YASAL DEĞİL

Öte yandan Anayasa değişikliği konusunda da eleştirilerini dile getiren Türmen, yeni anayasanın çoğulcu olmadığını, toplumsal mutabakat sağlanmadan sadece bir grup veya görüşün hazırladığını söyledi. Ayrıca OHAL'de yapılacak bir referandumun yasal olmadığını savundu. **"Gazeteciler içeride, medya yok, toplanma ve gösteri hakkı yok, muhalefet üyeleri içeride ya da susturulmuş. Bu şekilde yapılacak bir referandumunun yasal olmayacak."**

AKPM ise Türkiye konusunu görüşmeyerek görüşünü belirtme fırsatını kaçırdı" ifadelerini kullandı.

Yeni anayasa ile cumhurbaşkanı, demokratik yönetimlerin olmazsa olmazı yasama yürütme ve yargı güçlerinin tamamını elinde topluyor. Fren denge sistemi tamamen kayboluyor. Hem partinin hem de ülkenin yöneticisi oluyor. Türmen Anayasa'nın 4. maddesinin buna engel olduğunu söylüyor. **"Partili Başkan demek yargı ve kamudaki tüm tayinleri kendisi yapacağı anlamına geliyor ki bu tam anlamıyla tek adam rejimidir. Birde polisi var, bunun adı demokrasi değil"** ifadelerini kullandı.

JEAN PAUL COSTA: TÜRKİYE'NİN 2 SORUNU, OHAL VE YENİ ANAYASA

AİHM eski başkanı Jean Paul Costa Türkiye'nin

şu OHAL ve Anayasa değişikliği gibi iki önemli sorununun olduğunu söyledi. **"Türkiye'nin DGM günlerini hatırlıyorum, askeri yargıçlar vardı. Son zamanlarda iyileşme sinyali veriyordu uluslararası hukuka saygı konusunda ilerleme göstermişti. Fakat şu anda tam tersine evrildi. Devletler OHAL ilan edebilir, Fransa'da ilan etti ama biraz uzun sürdü, fakat bu dönemde insan haklarına azami dikkat etmeniz gerekli"** dedi.

Başkanlık sistemi ile ilgili görüşlerini dile getiren Costa, ABD'de de başkanlık sistemi olduğunu fakat başkanın bu kadar yetkisi olmadığına dikkat çekti. "Parlamentonun çok gücü var, ayrıca yargı özellikle yüksek mahkeme çok güçlü. Türkiye'de maalesef güçler ayrılığı prensibi ortadan kalkmış durumda. Türkiye'de zaten yargı sıkıntılıydı bu şekilde gücü tamamen bitecek" ifadelerini kullandı.

AİHM eski Başkanı Costa, AKPM'ye hitap ederken Avrupalı siyasetçilere de şu uyarılarda bulundu:

"Avrupa Konseyi'nin üye devletlere, insan hakları konusunda kendi vatandaşlarına karşı yükümlülüklerini hatırlatmak gerekir. Aksi takdirde bu durum salgın haline dönüşür ve diğer devletlerde bu tür uygulamalar yaşandığı zaman söz söyleme hakkınız kalmaz."

BAŞKENTLERDE PAZARLIKLAR YAPILIYOR

Toplantıda konuşma yapan HDP Milletvekili Mithat Sancar da AKPM'de Türkiye konusunun görüşülmemesini eşleştirdi. Türkiye'de işlenen insan hakları ihlallerine göz yumulduğu söyledi. **"Başkentlerde hükümetler arasında pazarlıklar yapılıyor"** iddiasında bulundu ve **"Türkiye ne verdi bilmiyoruz ama karşılığında ne aldığı ortada. İnsan hakları ve gözünü kapatma tavizi aldı. Bu tavizi daha önce mülteci anlaşmasında da aldı"** ifadelerini kullandı.

Sancar, Türkiye'nin bu şekliyle iç çatışma potansiyeli taşıdığını ve bu durumun Avrupa'yı da etkileyeceğine dikkat çekti ve "Avrupa, Türkiye'de demokrasi arzusunda onlar için değil kendi ilkeliklerini ve değerlerini korumak adına hareket etmeli. Sorumluluklarını yerine getirmeli" ifadelerini kullandı.

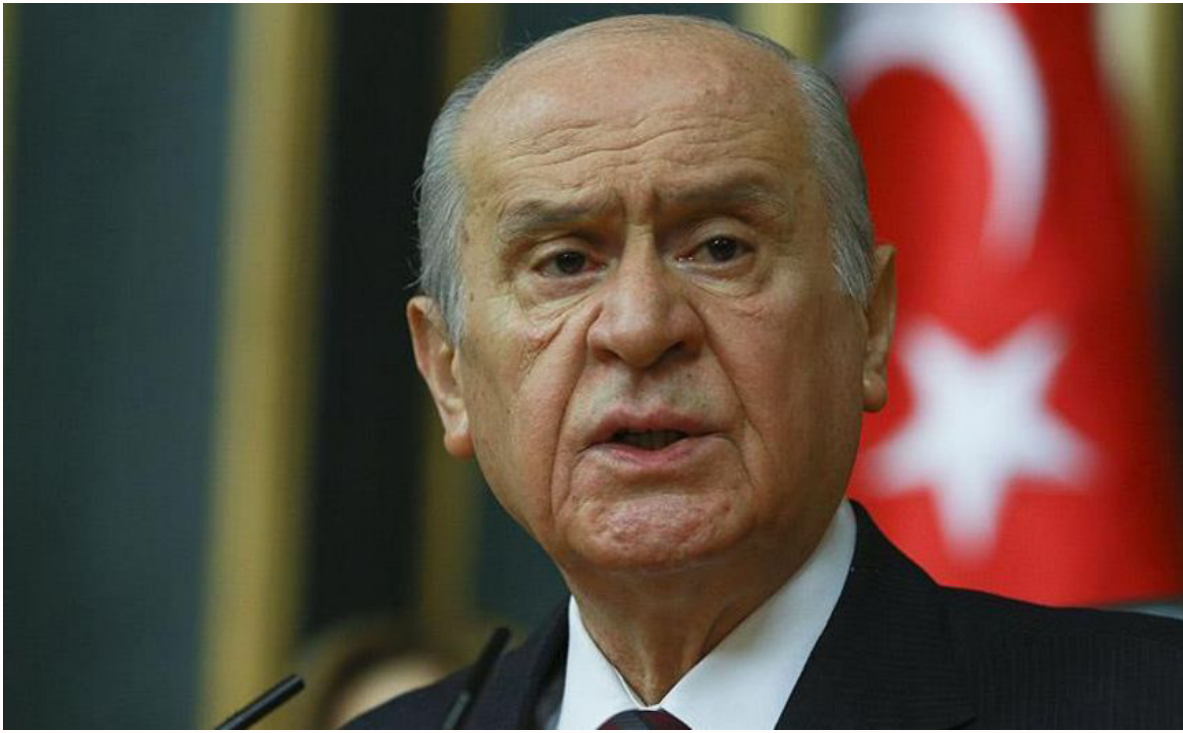
MEHMET YILDIZ

MehmetYildiz@Tr724.com

Sandıktan çıkmayan iktidar

Türkiye’de AKP dışında siyaset yapan birinin kısa vadede seçim kazanıp da iktidara gelmesi zor. Ama işini bilen (!) siyasetçi, yeterli seçmen desteği almasa da iktidar koltuğuna oturabiliyor. Yeter ki dengeleri tespit edip doğru zamanda doğru ata oynamasını bilsin. Buyurun örnekleri.

***

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, 7 Haziran’da önüne konan bütün seçeneklere huysuz bir çocuk edasıyla ‘hayır’ dedi. Halbuki uzun süredir iktidardan uzak kalan ülkücü hareket için seçim yoluyla iktidar olma fırsatı ayağına kadar gelmişti. 5 ay sonra tekrarlanan genel seçimlerde bu huysuzluğun bedelini bir önceki seçimde çıkardığı milletvekili sayısının yarısını kaybederek ödedi.

Önce etrafında akli başında kim varsa birer birer defterini dürdü. Genel başkanlığı tartışmaya açıldı. Oturduğu koltuğu terk etmemek için o güne kadar en ağır eleştirileri yönelttiği AKP ve yargısından muazzam bir destek aldı. Öyle ki bir zamanlar demeçlerinin altyazı olarak bile geçmesine tahammül edilemeyen iktidar medyasında neredeyse ‘Atanmış Başbakan’ Binali Yıldırım’dan daha fazla yer bulmaya başladı.

Son dönemde **‘tamam ben idare ediyorum ama artık memleketin tapusunu üzerime yapın’** diyen Erdoğan’ın başkanlık mücadelesine AKP’lileri bile şaşkırtan destek verdi. Son Anayasa değişikliğine tam kadro des-

tek vererek, Erdoğan rejiminin taşıyıcı kolonlarından biri oldu. Söylentilere göre yeni dönemde Cumhurbaşkanı yardımcısı olarak ülkemize hizmet vermeye devam edecek. Hatta Erdoğan tarafından atanacak yeni kabinede birkaç bakanlık koltuğu alarak ülkücü hareketi iktidara taşıma başarısını (!) gösterecek.

‘KENDİ SEÇMENİNİZİ DE Mİ DİKKATE ALMAYACAKSINIZ?’

MHP seçmeni bu işe ne der? Bazılarının ‘size oy veren insanları, kendi seçmeninizi de mi dikkate almayacaksınız’ diye yalvarıp yakarmasının bir mantığı var mı? Bence yok.

Çünkü Bahçeli’nin MHP seçmenini dikkate alması için bir sebep de yok. Zira o seçmen bugüne kadar Devlet Bahçeli’ye iktidar vermedi ki! Ona iktidar verebilecek yegâne gücün Erdoğan olduğunun farkına vardı ve sonuna kadar ona oynuyor. Kendi içinde son derece mantıklı ve tutarlı.

Ve kenar mahalleden gelip, Reis’in kendisine bahşedeceği iktidar koltuğunun hakkını vermek için de bütün Reisçileri mahcup edecek bir performans sergilediği de muhakkak!

‘İÇİMİZDEKİ GİZLİ VE SİNSİ AKP’Lİ’ NUMAN KURTULMUŞ

2010 yılında Saadet Partisinden ayrılıp Has Parti’yi kuran Numan Kurtulmuş, büyük vaatlerle 2011 seçimlerine girdi ancak yüzde 0,77 oy alabildi. O dönemde Erdoğan ve ar-

kadaşları için sarf ettiği **'Harun gibi geldiler Karun gibi oldular'** sözünü sonradan tevil etse de muhtemelen kendisi dahil kimseyi inandıramadı. **'En büyük sıkıntımız içimizdeki gizli ve sinsî AKP'lilerdir'** demesinden çok kısa süre sonra Erdoğan'ın daveti üzerine AKP'ye katıldı.

AKP'ye geçişi sonrasında 180 derece çark ederek, "Benim sözüm herhangi bir şahsı veya kurumu hedef almayan bir ilkeyi ifade eden sözlerdir" deyip sözlerinin arkasında olduğunu vurguladı.

'RANTIN BABASINA' KOŞTU

Bir başka örnek, hükümetin en önemli koltuklarından birini işgal eden Süleyman Soylu.

Kasım 2008'de Demokrat Parti'ye genel başkan olarak seçilen Soylu, iki yıllık genel başkanlığı süresince Erdoğan'a karşı "Başbakan rantın babasını getirdi", "Paçalarından yolsuzluk akıyor", "Kendini padişah olarak görmek istiyor" şeklinde çıkışları, bugünün Sulh Ceza Hâkimlerinin önüne gitseydi uzun süre haptisten çıkamazdı.

Bir önceki seçimde yüzde 5,4 oy almış Demokrat Partiyi bir sonraki seçimde yüzde 4'e düşürünce istifa etmek zorunda kaldı. Bir süre bekleyip Eylül 2012'de AKP saflarına katıldı. Demokrat parti başkanırken meydanlarda Erdoğan'a karşı yönelttiği çok sert eleştirileri nasıl yalayıp yuttuğu halen tartışma konusudur.

O da seçmenin vermediği iktidarı üstelik en önemli bakanlık koltuklarından birisini Erdoğan sayesinde elde etmeyi başardı.

YÜZDE 1'DEN SARAY'A

Merhum Muhsin Yazıcıoğlu'nun zamansız bir şekilde aramızdan ayrılmasının ardından Büyük Birlik Partisi'ne genel başkan olan Yalçın Topçu, girdiği ilk seçimde partisine yüzde 1'in altında oy aldırabilirdi. O da benzerleri gibi bir süre bekledikten sonra AKP'ye kapağı attı. Bir ara geçiş hükümetinde Turizm Bakanı oldu. Şu sıralar Cumhurbaşkanı'nın başdanışmanı sıfatıyla Saray'ın sefasını sürüyor.

BAHÇELİ'DEN ÖNCE TÜRKEŞ TADINA BAKTI

En önemli vasfı Ülkücü Hareketin lideri merhum Alparslan Türkeş'in oğlu olmak olan Tuğrul Türkeş, siyasete MHP'den girdi. Bahçeli ile karşı karşıya gelince partiden ayrılıp Aydınlik Türkiye Partisini kurdu. Umdüğünü bulamayıp bir süre sonra MHP'ye geri döndü.

Haziran 2015 genel seçimleri sonrasında kurulan geçici seçim hükümetinde Bahçeli'nin muhalefetine rağmen Bakan olarak kabineye girdi. 1 Kasım seçimlerinden sonra da bakanlık koltuğunu korumaya devam ediyor.

***

TEK SORUN GOOGLE..

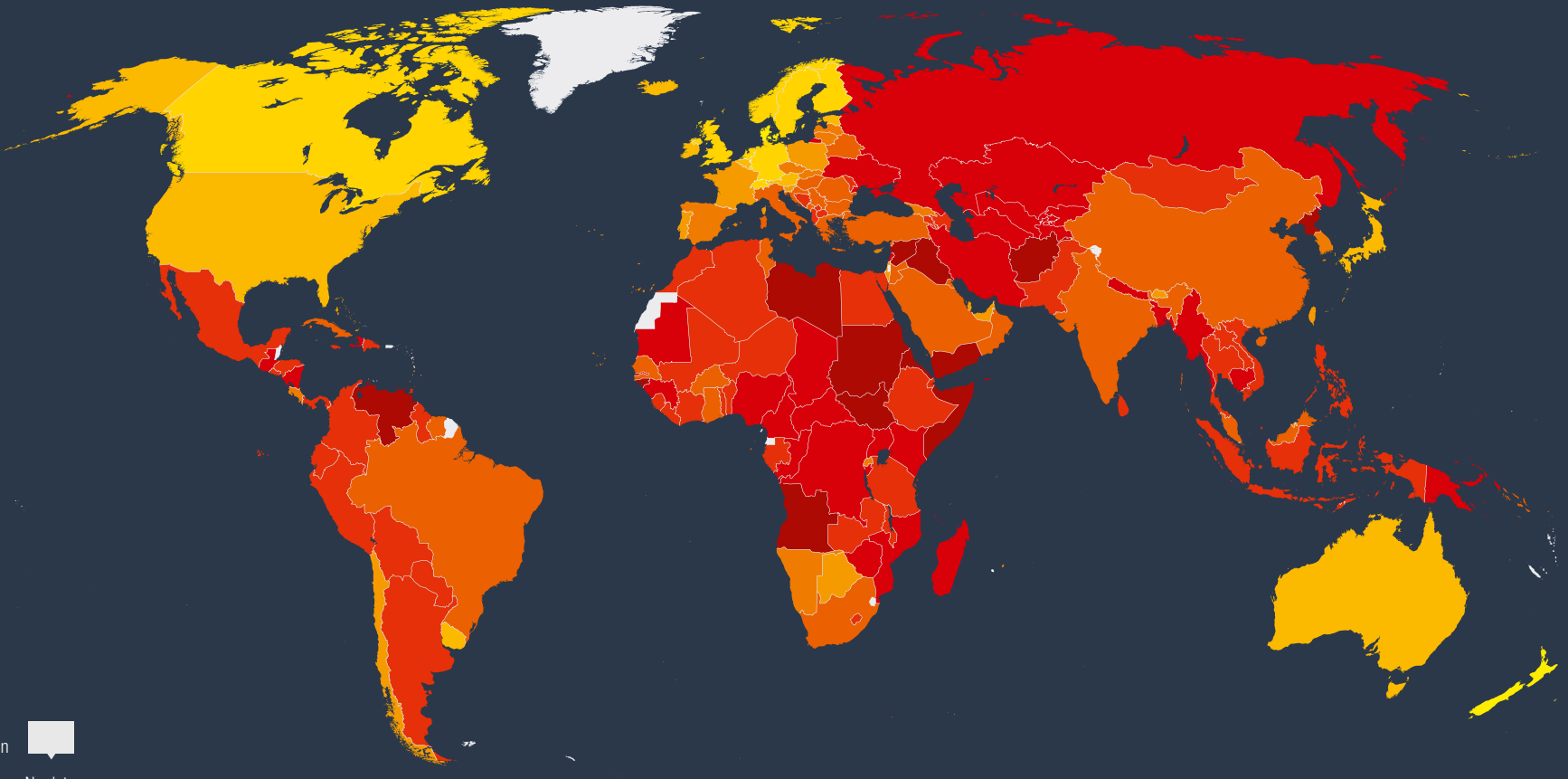
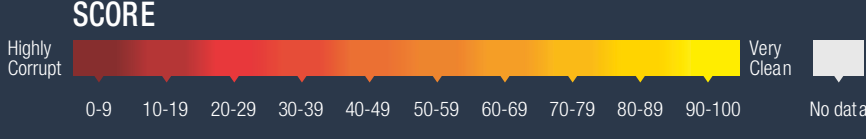
Bugün AKP saflarında siyaset yapan Kurtulmuş, Soylu ve benzerlerinin vakti zamanında AKP ve Erdoğan'a karşı neler dediği Google'a girildiğinde canlı canlı ortaya çıkıyor. Dün bu lafları söyleyenlerin bugünkü durumuna bakınca, azıcık ilkeli bir insan nasıl bunları yalayıp yutabiliyor dememek imkânsız.

Şeffaflıkta Kopenhag Kriterleri

HASAN CÜCÜK

HasanCucuk@Tr724.com

© Grafik: transparency.org

RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE	RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE	RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE	RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE	RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE	RANK	COUNTRY/TERRITORY	SCORE
1	Denmark	90	21	Uruguay	71	60	Italy	47	95	Sri Lanka	36	136	Myanmar	28	159	Burundi	20
1	New Zealand	90	22	Estonia	70	62	Sao Tome and Principe	46	101	Gabon	35	136	Nigeria	28	159	Central African Republic	20
3	Finland	89	23	France	69	62	Saudi Arabia	46	101	Niger	35	120	Papua New Guinea	28	159	Chad	20
4	Sweden	88	24	Bahamas	66	64	Montenegro	45	101	Peru	35	120	Malawi	31	142	Guinea	27
5	Switzerland	86	24	Chile	66	64	Georgia	57	101	Philippines	35	123	Azerbaijan	30	142	Mauritania	27
6	Norway	85	24	United Arab Emirates	66	64	Latvia	57	101	Thailand	35	123	Djibouti	30	142	Mozambique	27
7	Singapore	84	27	Bhutan	65	64	Grenada	56	101	Timor-Leste	35	123	Honduras	30	145	Bangladesh	26
8	Netherlands	83	28	Israel	64	64	Cyprus	55	101	Trinidad and Tobago	35	123	Laos	30	145	Cameroon	26
9	Canada	82	29	Poland	62	64	Czech Republic	55	108	Algeria	34	123	Mexico	30	145	Gambia	26
10	Germany	81	29	Portugal	62	70	Bahrain	43	108	Côte d'Ivoire	34	123	Moldova	30	145	Kenya	26
10	Luxembourg	81	31	Barbados	61	70	Ghana	43	108	Egypt	34	123	Paraguay	30	145	Madagascar	26
10	United Kingdom	81	31	Qatar	61	70	Suriname	45	108	Ethiopia	34	123	Sierra Leone	30	145	Nicaragua	26
13	Australia	79	31	Slovenia	61	72	Burkina Faso	42	108	Guyana	34	131	Iran	29	151	Tajikistan	25
14	Iceland	78	31	Taiwan	61	72	Serbia	42	108	Armenia	33	131	Kazakhstan	29	151	Uganda	25
15	Belgium	77	35	Botswana	60	75	Solomon Islands	42	113	Bolivia	33	131	Nepal	29	153	Comoros	24
15	Hong Kong	77	35	Saint Lucia	60	75	Bulgaria	41	113	Vietnam	33	131	Russia	29	154	Türkiye	22
17	Austria	75	35	Saint Vincent and The Grenadines	60	75	Kuwait	41	116	Mali	32	131	Ukraine	29	154	Zimbabwe	22
18	United States	74	38	Cape Verde	59	75	Tunisia	41	116	Pakistan	32	136	Guatemala	28	156	Cambodia	21
19	Ireland	73	38	Dominica	59	79	Turkey	41	116	Benin	36	136	Kyrgyzstan	28	156	Democratic Republic of Congo	21
20	Japan	72	38	Lithuania	59	79	Belarus	40	116	El Salvador	36	136	Lebanon	28	156	Uzbekistan	21
						79	Brazil	40	95	Kosovo	36	136			176	Somalia	11
						79		40	95	Maldives	36	136					

Danimarka, Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün açıkladığı 2016 Yolsuzluk Algı Endeksi'nin verilerine göre üst üste 5 yıldır yolsuzluk ve rüşvetin en az olduğu ülke. Yolsuzluk Algı Endeksi'nde ülkeler, yolsuzluk derecelerine göre sınıflandırılıyor. 100 puana yaklaştıkça, yolsuzluğun en az olduğu ülke konumuna doğru ilerleniyor. Danimarka, bu yılki endekste 90 puan alırken, Türkiye 41 puanla 176 ülke içinde geçen yıl bulunduğu 66. sıradan 75. sıraya düşerek 9 basamak geriledi.

Uluslararası Şeffaflık Örgütü, yıllık raporunda sistemsiz yolsuzluk ve eşitsizliğin birbirini kördüklediği belirtilirken, popülist liderlerin yolsuzluk algısının yükselmesine yol açtığı aktarıldı. Raporda, "Türkiye ve Macaristan gibi otokratik liderlerin olduğu ülkelerde puanın düştüğü görülüyor. Popülist hükümetin yönetimden gittiği Arjantin'de ise skor yükseliyor" ifadeleri kullanıldı. Uluslararası Şeffaflık Örgütü Başkanı Jose Ugaz, "Sadece ifade özgürlüğün, siyasi süreçlerde şeffaflık ve güçlü demokratik kurumların olduğu ülkelerde sivil toplum ve medya iktidardakilere hesap sorabilir ve yolsuzlukla başarılı bir şekilde mücadele edilebilir" açıklamasını yaptı.

DEVLET 3 BAĞIMSIZ KURUMUN DENETİMİ ALTINDA

Danimarka'nın 5 yıl üst üste listede ilk sırada olması ülke vatandaşları için şaşırtıcı değil. Kuralların çok net olduğu ülkede görevini kötüye kullanan kim olursa olsun cezasını çekiyor.

Devletin kasasına vatandaşın vergilerinden giren her kuruşun yine vatandaşın lehine kullanıldığını denetleyen 3 kurum bulunuyor: Devlet Denetleme Kurulu, Sayıştay ve 'Meclis Denetçisi' (Ombudsman). Birbirinden bağımsız bu 3 kurum, hem kamu harcamalarını hem de birbirinin çalışmalarını denetliyor.

Devlet Denetleme Kurulu, parlamentoda temsil edilen partilerin milletvekilleri arasından seçiliyor. Her partinin bir üye ile temsil edildiği kurumun görev süresi 4 yıl. Akıllara "Siyasilerden oluşan bir Devlet Denetleme Kurulu nasıl objektif olur?" sorusu mutlaka gelecektir. Birincisi, her partinin eşit dağılımı, ikincisi diğer iki kurumun bunları denetleme yetkisinin olması. Devlet Denetleme Kurulu, Sayıştay'ın hazırladığı raporları değerlendiriyor. Yani bir anlamda asıl denetimi Sayıştay yapıyor. Sayıştay'a herhangi bir konuda araştırma iznini sadece Devlet Denetleme Kurulu veriyor. Sayıştay'ın başkanı parlamento tarafından üst düzey hukukçular

arasından seçiliyor. Görev süresi 6 yıl ancak bir defaya mahsus 4 yıl uzatılabilir.

SAYIŞTAY 220 KURUMU DENETLİYOR

Danimarka Sayıştay'ı, 1849'da kabul edilen anayasa ile varlığını sürdürmeye başlayan anayasal bir kurum. Kendilerinin ifadesiyle 'toplumun bekçi köpeği'. Görev alanına tüm kamu kurumları giriyor. Sadece kamu kurumlarını denetlemiyorlar. Kamudan ihale alan özel şirketleri ve sivil toplum örgütlerini de denetliyorlar. 270 çalışanın sorumlu olduğu tek kurum parlamento. Başka hiçbir kurumun denetleme yetkisi yok. Başbakan veya herhangi bir bakan soruşturma emri veremediği gibi yapılacak soruşturmaya hiçbir engel çıkartamıyorlar.

Danimarka Sayıştay Başkanı Lone Ström, "Biz kimseden emir almayız" diyerek her yıl 220 kurumu denetlediklerini söylüyor. Hazırladıkları raporu ya direkt parlamentoya ya da Devlet Denetleme Kurulu'na sunduklarını ifade eden Ström, "Parlamentoya çok ciddi dosyaları sunarız. Bir bakanlıkta ciddi suiistimal tespit ettiğimizde düşürülmesi için direkt parlamentoya raporumuzu sunarız" diyor.

Ancak Danimarka'nın yakın tarihinde Sayıştay raporundan dolayı düşürülen bir bakan yok. Sayıştay, yıllık raporunu sadece parlamentoya göndermiyor, tüm kamuoyuna açıklıyor. Sıradan bir Danimarka vatandaşı rapora ulaşım okuma imkânına sahip. Ström, vatandaşın vergilerinin vatandaş lehine kullanılmasının çok önemli olduğunu belirterek "Her kuruşun hesabını takip ediyoruz" sözlerini kullanıyor.

KAMU KURUMLARININ TEPESİNDE OMBUDSMAN'IN KILICI

'Meclis Denetçisi' (Ombudsman) ise tüm kamu kurumlarının verdiği kararları denetleme hakkına sahip, parlamentodan çıkan kanunları ve mahkeme kararlarını denetleme hakkına ise sahip değil. Kanunların vatandaşın lehine doğru bir şekilde uygulanıp uygulanmadığını kontrol eden Ombudsman'ın kararları kanunen bağlayıcı olmamasına karşılık, hiçbir kurum verilen kararın aksi hareket etmiyor. Ombudsmanlık kurumu yolsuzluğun önünde en önemli engellerden biri. Verilen her kararı denetleyen bir kurumun olması, görev dışına çıkılmasını engelliyor.

Yolsuzluğun en çok görüldüğü kamu ihaleleri Danimarka'da çok sıkı kontrol altında tutulu-

yor. Ülkenin önde gelen uzmanlarından oluşan Rekabet Kurulu, ülkede yapılan tüm kamu ihalelerinin kanuna uygun olarak yapılmasını denetliyor. 500 bin kronu (66 bin Euro) aşan tüm kamu ihaleleri detaylarıyla açıktan ilan edilmek zorunda. 1,5 milyon kronu (200 bin Euro) geçen ihalelerin ise tüm AB sınırları içinde ilan edilmesi gerekiyor. Kamu kurumları 500 bin kronun altında tüm alacaklarını ilan etmek zorunda ancak ihale yapmadan satın alma hakkına sahip.

Alımda usulsüzlük olup olmadığını Rekabet Kurulu denetliyor. Rekabet Kurulu, sadece ihalelerin kanunlar çerçevesinde yapılmasını denetlemekle kalmıyor, aynı firmaların kamu ihalelerini alarak kartel oluşturmasını engelliyor. Yapılan ihalelerde usulsüzlük durumunda İhale Şikâyet Kurulu devreye giriyor. Şikâyetler yazılı yapılıyor. Kurulun verdiği karar bağlayıcı oluyor. Haksızlık durumunda tazminata hükmediyor, ihaleyi iptal ediyor. Her firma her ihaleye giremiyor. Kamu kurumları ihaleyi verirken, firmanın uzmanlığının yanı sıra ucuz ve kaliteli olmasına dikkat ediyor.

Polise, kamu, eğitim kurumlarına hiç rüşvet vermedim diyen Danimarkalıların sayısı yüzde 99 düzeyinde bulunuyor. Halk sadece kendine hizmet verenin dürüst olmasını istemekle kalmıyor, kendi de dürüstlükten taviz vermiyor.

Danimarka Sayıştay'ı, 1849'da kabul edilen anayasa ile varlığını sürdürmeye başlayan anayasal bir kurum. Görev alanına tüm kamu kurumları giriyor.

FC PORTO'NUN HEM MÜZESİNİ HEM DE KASASINI DOLDURAN BAŞKAN

Jorge Nuno

EFE YİĞİT | EfeYigit@Tr724.com

FC Porto'yu Avrupa'da söz sahibi yapan isimlerin başında 1982'den bu yana kulüp başkanlığını yapan Jorge Nuno Pinto da Costa geliyor. 1937 doğumlu Jorge Nuno, aslında 1964'ten bu yana kulüpte görev almış bir isim. İş adamı olan Nuno, futbol bilgisiyle yöneticilik kabiliyetinin iyi bir birleşimini temsil ediyor. 1980 yılında kulüp yönetim kuruluna seçilen Nuno, 1982'de başkanlık koltuğuna oturdu ve FC Porto'nun altın çağı başladı. Takım sadece futbolda değil, basketbol, voleybol, hentbol, yüzme, hockey, halter, bilardo gibi branşlarda da şampiyonluk sevinci yaşadı.

2009'DA ŞİKEDEN AKLANIP GELDİ

Başkan Nuno, takımı sürüklediği başarılarla taraftarların sevgilisi hâline geldi fakat Portekiz'de başlatılan 'Altın Düdükler' isimli şike soruşturmasına isminin karışması, kariyerinde bir lekeydi. Ancak 2009'da bütün haklarını geri alarak kulübü yönetmeye kaldığı yerden devam etti.

Nuno, futbol bilgisine güvenerek teknik adamlara müdahale etmekten çekinmedi. Sadece FC Porto'yu hem ülkede hem de uluslararası arenada zirveye taşıyan Jose Mourinho'ya dokunmadı. Sonucunda ise iki lig, 1 UEFA ve 1 de Şampiyonlar Ligi Kupası müzeye geldi.

Nuno döneminde FC Porto 20 lig, 12 Portekiz Kupası, 15 Portekiz Süper Kupası, 1 Şampiyon Kulüpler Kupası, 1 Şampiyonlar Ligi, 1 UEFA Kupası, 1 UEFA Avrupa Ligi, 1 UEFA Süper Kupası ve 1 Kıtalararası Şampiyonluk sevinci yaşadı. Dünyada birçok başkana nasip olmayacak şampiyonluklar gördü.

İYİ BİR 'TÜCCAR'

Elbette sadece futbolda değildi bu başarılar. Basketbol, voleybol, yüzme, halter, gibi dallarda da FC Porto başarılarına ambargo koydu. Jorge Nuno bu süreçte aynı zamanda iyi bir 'tüccar' olduğunu da gösterdi. Altyapıdan yetiştirdiği oyuncuları veya gençken keşfedip ucuza aldığı isimleri birer yıldız oyuncu olarak milyonlarca Euro'ya satmasını bildi. 2003'te kazanılan UEFA ve 2004'te kazanılan Şampiyonlar Ligi Kupası'ndan sonra FC Porto Avrupa devlerine pazarladığı oyuncularla kasasını doldurdu. 2004 yılında gelen Şampiyonlar Ligi zaferin-

Nuno 20 lig, 12 Portekiz Kupası, 15 Portekiz Süper Kupası, 1 Şampiyon Kulüpler Kupası, 1 Şampiyonlar Ligi, 1 UEFA Kupası, 1 UEFA Avrupa Ligi, 1 UEFA Süper Kupası ve 1 Kıtalararası Şampiyonluk sevinci yaşadı.

den sonra takımın önemli isimleri Deco, Carvalho ve Ferreira gibi isimler milyonlarca Euro karşılığında gönderildi. Bu isimlerden Carvalho altyapıdan gelirken, Ferreira ve Deco birkaç milyonu bulmayan bedelle takıma kazandırılmıştı. Ama bu transferlerden kulübün kasasına tam 71 milyon Euro girdi.

Jose Mourinho döneminde FC Porto, Avrupa'nın yeni gözdelelerinden. Oyuncularını bir arada tutan isim olan Mourinho, 2004'te Chelsea'ya gidince doğal olarak Başkan Nuno cazip teklif gelen oyuncularını satmakta tereddüt göstermedi.

GENÇ YILDIZLARI PARLATTI

Yıldız oyuncular yuvadan uçarken Nuno elbette boş durmayacaktı. Yeni yıldız oyuncularını kulübe ucuz bir bedelle kazandırmanın tam zamanı-

dı. O yıllarda adını fazla kimsenin duymadığı, yetenekli oyuncuları kadrosuna kattı. Gremi- no'dan Anderson'u 5 milyon, Maritimo'dan Pepe'yi 2 milyon, Barcelona'dan Querasma'yı 6 milyon, Sao Paulo'dan Luis Fabiana'yı 3,5 milyon Euro'ya transfer etti.

Toplamda 14,5 milyon Euro maliyeti olan bu oyuncuların sonraki transferlerinden tam 96 milyon Euro para gelecekti. Bu dönemde zarar ettiği tek isim 7 milyon Euro'ya Santos'tan aldığı Diego oldu. O da, Werder Bremen'e iki yıl sonra 6 milyon Euro'ya transfer oldu.

FC Porto sadece futbolcu değil bonservis bedeliyle teknik adam da gönderdi. 2011'de FC Porto'yu UEFA Avrupa Ligi kupasına taşıyan genç teknik adam Villas Boas tam 15 milyon Euro'ya Chelsea'ya gitti.

FC PORTO'NUN SON 14 YILDA SATTIĞI OYUNCULAR

2002

Jorge Andrade – Deportivo - 13 milyon €

2003

Helder Postiga – Tottenham - 9 milyon €

2004

Carlos Alberto – Corinthians - 10 milyon €

Derlei – Dinamo Moskova - 7,5 milyon €

Paulo Ferreira – Chelsea - 20 milyon €

Deco- Barcelona - 21 milyon €

Ricardo Carvalho - Chelsea - 30 milyon €

2005

Maniche – Dinamo Moskova - 16 milyon €

Seitaridis – Dinamo Moskova - 10 milyon €

Luis Fabiana – Sevilla - 10 milyon €

2006

Diego – Werder Bremen - 6 milyon €

2007

Pepe – Real Madrid - 30 milyon €

Anderson – Manchester United - 31,5 milyon €

2008

Jose Bosingwa – Chelsea - 20,5 milyon €

Ricardo Quaresma – İnter - 24,6 milyon €

2009

Aly Cissokho – Olympic Lyon - 15 milyon €

Lucho Gonzalez – Marsilya - 19 milyon €

Lisandro Lopez – Olympic Lyon - 24 milyon €

2010

Raul Meireles – Liverpool - 13 milyon €

Bruno Alves – Zenit - 22 milyon €

2011

Villas Boas – Chelsea - 15 milyon €

Falcao – Atletico Madrid - 40 milyon €

2012

Hulk – Zenit – 40 milyon €

Fredy Guarin – İnter – 11 milyon €

Alvaro Pereira – İnter – 10 milyon €

2013

James Rodriguez – Monaco – 45 milyon €

Joao Moutinho – Monaco – 25 milyon €

2014

Mangala – Manchester City – 30,5 milyon €

Fernando – Manchester City – 15 milyon €

Juan Iturbe – Verona – 15 milyon €

Nicolas Otamendi – Valencia – 12 milyon €

2015

Jackson Martinez – Atlet. Madrid – 37 milyon €

Danillo – Real Madrid – 31 milyon €

Alex Sandro – Juventus – 26 milyon €

Giannelli Imbula – Stoke City – 24 milyon €

2016

Maicon – Sao Paulo – 6 milyon €

İlaç değil sarımsak kullanın!

Sarımsakta bulunan allicin maddesinin sağlığını üzerindeki etkileri saymakla bitmiyor. Amerikan Tıp Derneği Dergisi Healthy Food Style'de yayımlanan makalede, sarımsak yenildikten sonra ilk 24 saatte vücudunuzda yaşananlar tek tek sıralandı.

Araştırma sonuçlarına göre, sarımsak yiyenlerin soğuk algınlığına yakalanma riski yüzde 70 daha az. Tansiyonu daha dengeli hale getiren sarımsak, alzheimer ve demans riskini de minimuma indiriyor.

Soğan ve pırasa gibi allium familyasından olan şifalı bitki, eski çağlardan beri tıbbi alanda kullanılıyor. Dergideki makalede günde kavrulmuş olarak yenilen 6 diş sarımsağın saat saat faydaları şöyle anlatılıyor:

1. SAAT: Vücudunuz sarımsağı sindirir ve içindeki besleyici maddeleri emer.

2. VE 4. SAAT: Vücudunuzun emdiği besleyici maddeler, kanser hücreleri ve serbest radikallerle mücadeleye başlar.

6. SAAT: Metabolizma hızınız artar. Vücut-

nuzdaki yağlar erimeye başlar, fazla sıvılar vücuttan atılır.

7. SAAT: Emilen sarımsak kan dolaşımına karışır ve vücuttaki bakterilerle savaşmaya başlar.

10. SAAT: Sarımsakta bulunan besleyici maddeler oksidasyon oluşma riskini azaltır.

24. SAAT: Bol su içip, kolay sindirilebilen besinler almanız halinde gün sonunda şunlara kavuşursunuz:

- Özellikle LDL kolesterolün kontrolünü sağlar.
- Kalp sorunlarına neden olan damar tıkanıklıkları açılmaya başlar.
- Tansiyonunuz dengeye gelir.
- Sinir sisteminiz, kemikleriniz ve eklemleriniz güçlenmeye başlar.
- Kendinizi daha az yorgun hissedersiniz.
- Hücreleriniz yenilenir.

KÜNYE

Genel Yayın Yönetmeni

Selim GÜNDÜZ | SelimGunduz@Tr724.com

Haber Direktörü

Sefer CAN | SeferCan@Tr724.com

Yayın Koordinatörü

Ali Mirza YAZAR | AliMirza@Tr724.com

Yazışleri Müdürü

Erman YALAZ (Web) | ErmanYalaz@Tr724.com

Kemal AY (e-gazete) | KemalAy@Tr724.com

Tasarım

Alper UYANIK | AlperUyanik@Tr724.com

Zülfikar ALİ | ZulfikarAli@Tr724.com

Sosyal Medya Editörü

Ömer Özdemir | OmerOzdemir@Tr724.com

İmtiyaz Sahibi Temsilcisi ve Hukuk Danışmanı

Mehmet YILDIZ | MehmetYildiz@Tr724.com

Reklam | info@Tr724.com

E-gazete | Egazete@Tr724.com